

Številka: 091-15/2020-1

Datum: 8. maj 2020

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

PRIPOROČILA ZA PONOVRNO ODPRTJE VRTCEV V ČASU POSEBNIH RAZMER

Pri pripravi predlogov in usklajevanju gradiva so sodelovali:

Zavod RS za šolstvo: dr. Vinko Logaj, Nives Zore, dr. Stanka Preskar,

predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport,

predstavniki ravnateljev vrtcev,

predstavniki sindikata vzgoje in izobraževanja.

1. Uvod

Nujnost ponovnega odpiranja vrtcev v še vedno trajajočih posebnih razmerah narekuje več dejavnikov. V prvi vrsti gre za vzpostavitev rednega procesa predšolske vzgoje. Pomembni pa so tudi socialno ekonomski razlogi in možnost varstva otrok, da se starši lahko bolj osredotočijo na svoje delo in prispevajo v družbi. V tem kontekstu **vrtec in z njim ravnatelj, vzgojitelj ter drugi strokovni delavci nosijo veliko družbeno odgovornost.**

Pri tem poudarjamo, da je glede na še vedno trajajoče posebne razmere **nujno upoštevati ukrepe, ki jih je pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje v dokumentu Higienska priporočila za izvajanje predšolske vzgoje.** Z upoštevanjem teh priporočil bodo v največji možni meri zmanjšana tveganja za možni prenos okužb in bo vzpostavljeno varno in spodbudno okolje.

Namen priporočil Zavoda RS za šolstvo je, da ob vračanju otrok v vrtce z usmeritvami na nacionalnem nivoju aktivnosti usmerimo tako, da bodo otroci v vrtcih v čim krajšem času ponovno pridobili občutek varnosti in zaupanja. To je še toliko bolj pomembno, ker je prav vsak otrok na svoj način doživljal čas, ko ni bil vključen v vrtec in da je to pravzaprav **ново uvajalno obdobje** za vse. Še posebej pa je pomembno zavedanje, da imajo otroci potrebo po tesnih stikih s sovrstniki in odraslimi.

Priporočila naj bodo v pomoč pri načrtovanju in izvajanju aktivnosti za ponovno uvajanje otrok v vrtec, ki naj poteka čim manj stresno. Izvajanje Kurikuluma za vrtce naj poteka fleksibilno in v skladu s potrebami otrok ter trenutnim stanjem v oddelku. Kurikulum naj se načrtuje in izvaja tako, da bo v največji meri pripomogel k ohranjanju varnega in zdravega okolja ter da bo omogočal otrokom dobro počutje, saj otroci potrebujejo varno in stabilno okolje.

Za podporo pri izvajanju priporočil se ravnatelj lahko obrnete neposredno na predstojnice Območnih enot Zavoda RS za šolstvo, vzgojiteljicam pa so v podporo svetovalci za predšolsko vzgojo Zavoda RS za šolstvo. Nanje se lahko obrnete po elektronski pošti, prek spletnih učilnic ali telefonsko. Vse informacije in spletne povezave so objavljene na portalu SIO (<https://sio.si/>), na spletni strani Zavoda RS za šolstvo (<https://www.zrss.si/>) ter v spletni učilnici za predšolsko vzgojo.

2. Aktivnosti vrtcev za izvajanje higienskih priporočil

2.1 Neposredne aktivnosti ravnateljev z vključevanjem posameznikov in skupin zaposlenih

- Priprava protokolov in načrtovanje aktivnosti skladno s Higienskimi priporočili za izvajanje predšolske vzgoje (načrt za rutino umivanja rok za otroke in zaposlene, načrt za vzpostavitev in organiziranje skupin, za prihajanje in odhajanje v vrtec in iz vrtca (postavitev pravil za uporabo garderob in prihajanje ter odhajanje iz garderob), izvajanje počitka, uporabe sanitarnih prostorov, zaščitnih sredstev, organizacijo prehrane, opremo in označevanje prostorov z oznakami, protokol za uporabo oziroma organizacijo zunanjega prostora ...).
- Priprava navodil za tehnično osebje, da bodo zagotavljali ustrezno čiščenje in oskrbo s sanitarnim materialom (načrt čiščenja naj vsebuje pogostost in način za različna mesta – sanitarne prostore, garderobe ...).
- Načrtovanje izvedbe vzgojno-izobraževalnega procesa.
- Usposabljanje zaposlenih o ukrepih za preprečevanje okužb in seznanitev s protokoli in načrti (na pedagoški konferenci in na sestankih s skupinami drugih zaposlenih).
- Informiranje staršev in skrbnikov o novih ukrepih v vrtcu.

2.2 Neposredne aktivnosti vzgojiteljev in strokovnih delavcev pri izvajanju načrtov in higienskih pravil

- Predlagamo, da strokovni delavci skrbno pripravijo načrt dela pred začetkom ponovnega odprtja vrtcev, saj je to leto drugačno in **vseh** načrtovanih **ciljev ne bo** mogoče uresničiti. Načrtovane aktivnosti naj izhajajo iz potreb in značilnosti vsakega otroka. Strokovni delavci naj se prilagajajo otrokom in **ne hitijo z izvajanjem programa**.
- V podporo otrokom in staršem naj se v vrtcu pripravijo informacije o želenem vedenju za preprečevanje okužbe skladno s priporočili NIJZ.
- Predlagamo, da svetovalni delavci pripravijo razvojno-preventivne aktivnosti za vse otroke, kot je npr. socialno in čustveno učenje, samozavedanje in samoregulacija čustev in vedenja, prepoznavanje čustev pri drugih in empatija.
- Priprava prostorov, opreme, pripomočkov ter protokolov naj se uredi skladno s priporočili **NIJZ**.

3. Prijava otrok v vrtec

Dejavnost predšolske vzgoje se organizira za otroke, ki so z odločbo sprejeti v vrtec in katerih starši izrazijo potrebo brez navajanja razlogov.

Pred začetkom izvajanja predšolske dejavnosti naj vrtci pridobijo informacijo o številu otrok, ki bodo obiskovali vrtec. V ta namen naj pozovejo starše k pisni prijavi otrok, ki naj bo **tedenska**.

4. Izvajanje dejavnosti predšolske vzgoje

- Preventivne aktivnosti za zagotavljanje zdravja pri dejavnosti predšolske vzgoje se izvajajo skladno s priporočili NIJZ.
- Skupine otrok v času posebnih razmer lahko vodijo vzgojiteljice, pomočnice vzgojiteljic, svetovalne delavke. Sodelavci v oddelku naj se dogovarjajo o načinu dela z otroki, da bo le-to izvedeno usklajeno.
- Priporočamo dejavnosti, ki pripomorejo k zdravemu načinu življenja. Veliko časa naj bo namenjenega za igro v naravi, branju otroške literature, slikanic, pogovorov z otroki, ustvarjalnih iger in izkoristku vseh priložnosti za gibanje otrok.
- Dejavnosti v oddelku naj se organizirajo **po kotičkih**. Kotički naj bodo opremljeni z nestrukturiranim materialom, ki se ga pogosto menja.
- Uporabljajo naj se le didaktični materiali, ki se lahko perejo in razkužujejo.
- Priporočamo sprotno evalvacijo in prilagajanje izvedbe kurikula. Strokovni delavci naj opravijo refleksijo svojega dela, pregledajo svoj letni načrt in pripravijo ter strnejo ugotovitve. Dejavnosti naj strokovni delavci načrtujejo na podlagi opazovanja otrok in se vsakodnevno ter sproti dogovarjajo za naslednje dni.

5. Delovanje na področju čustveno vedenjskih odzivov otrok

Delo v oddelkih naj poteka umirjeno, da se bodo otroci počutili varno. Zelo pomembno je, da strokovni delavci otroke opazujejo, poslušajo in si za pogovore z njimi vzamejo dovolj časa. Z otroki se je potrebno o situaciji, v kateri smo se znašli, odkrito pogovarjati. Pogovor naj teče v skladu s starostjo, razvojno stopnjo in razumevanjem otrok.

Otrokom naj bodo strokovni delavci na voljo za čustveno bližino, biti morajo pozorni na čustvene stiske otrok in jim dati priložnost, da svoja čustva izrazijo. **Posebej pozorni naj bodo na otroke iz ranljivih skupin**, ki se bodo lahko izražali na svojstven način.

V teh razmerah je **način dela strokovnih delavcev in pristop do otrok mnogo bolj pomemben od načrtovane vsebine**.

6. Sodelovanje s starši

- Predlagamo komunikacijo s starši preko telefona ali drugih elektronskih medijev ter preko pisnih sporočil na vhodih ali na oglasnih deskah.
- Pred odprtjem vrtcev je potrebna seznanitev staršev s protokoli v vrtcu. Starši so protokole dolžni upoštevati.